

DEBRECEN- N.VÁRADI ÉRTESEITŐ.

Vasárnap Nov. 21-én 1852.

2-ik félév, 10^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdeményekkel, vegyes hírekkel hetenkint megjelenik.
Félévi előfizetés helyben 1 ft. 40 kr. — postán bár hová 2 ft. 30 kr. p. p. — Előfizeteheti mindkét városi tudakozó intézetben.
Egy példány ára 4 kr. p. p.

(D. 217.) **Haszonbérbe adatik** (1. 2.)
több évekre Margitán felül egy órányira a Berettyó folyón kedvező helyen az Erdélybe vezető országot mellett levő három kerékre épült lakó molnárház és gazdasági épületekkel ellátott szűnyogdi vízi-malom, a' hozzátartozó réti, kaszálók, majorsági szőlők, pince, pajta, udvarház. 's közös legelőbeli joggal együtt folyó évi december 8-án a' helyszínen tartandó közárverésen. — Mely napra és helyre a' bérleni kívánók ezennel meghívatalnak.

(D. 214.) **K é t l ő** (1. 3.)

kocsiba való, pej, herélt, hat éves, 15 markon felül, hibánélküli, eladó Debrecenben Németutczában 1766. sz. alatti háznál.

(D. 203.) **A' fekete kutya** (4. 6.)

cimű fűszer-kereskedésben ujonnan érkezett friss fűszerek, *Jamajkai rhum, finom francia Punsch-essentia, valódi orosz thea, Olasz gesztenye, Maccaroni, Groji, Parmazán, *Strachino és Ementháli sajtok, Liptai túró, Cremzi mustár, Szultán füge, Török szilva, *Olasz mogyoró, Nagybányai szilva-liktarium, Pannoniai és szebeni gertyák, valódi hajnötető olaj, *Visa-ikra, Tokaji, Ménesi, és Magyar pezsgő borok, Kő és darált só* a' t. c. közönség figyelmébe ajánlatnak.

NB. A' csillaggal jegyzettek várandók.

Für alle Menschen! Jung und Alt!

Höchst wichtig ist es für jeden Menschen, gute und brauchbare Zähne im Munde zu haben, daher wir für die Erhaltung derselben nie genug thun können!

Kann man z. B. die Speisen wegen Mangel an guten Zähnen nicht gehörig kauen, so bekommt der Magen schwer zu verdauende Nahrung, und wird mit der Zeit verdauungsunfähig, von welchem dann auch die meisten Krankheiten hervorgehen, und leider achten die Menschen nur zu wenig auf diesen wichtigen Bestandtheil ihres Körpers, die Zähne. Um die Zähne vor jedem Angriff zu wahren, ist es hauptsächlich nothwendig, das Zahnfleisch im gesunden Zustande zu erhalten, daher ich das an mir selbst erprobte vom Herren Zahnarzt J. G. Popp in Wien neu erfundene

„**Anatherin-Mundwasser**,“ mit gutem Gewissen, Jedermann (besonders mit krankem Zahnfleisch behafteten), aufs Wärmste empfehlen kann, und bin fest überzeugt, dass Jeder, der dieses Wasser einmal gebraucht, sich im Wiederholungsfalle nur desselben wieder bedienen wird. Allen Eltern, Lehrern und Erziehern kann ich nur aufs Dringendste rathe, ihren Kindern und Schülern möglichst viel das Reinhalten ihrer Zähne von allen andern Dingen schon in der Jugend einzuschärfen, wodurch sie dann als Erwachsene vielen Schmerz und mancher Krankheit sicher entgehen werden!

Von einem unparteiischen Menschenfreund.

 Diese höchst wichtige Anatherin-Mundwasser ist zu haben in Debrecin bei Paul Gaszner specerei handler. (D. 212.) (2. 4.)

(V. 157.) **Eladó pálinka moslék.** (2. 3.)
Dél Bihar megye, Mező Telegd várossában, 20-ik novembertől 6 hónapig naponként 50 akó sűrű pálinka moslék van eladó, akár marhának, akár sertésnek való istállóval. Értekezethi a' N.Váradi tudakozó intézetben.

(D. 216.) **Hirdetés.** (1. 2.)

Debrecen sz. k. városának ugy nevezett Bégány fogadója melletti mészárszékje folyó hó 27-én d. e. 9 órakor a Város Gazdai hivatal szobájában tartandó közönséges árverésen három egymásután kövötközőndő évekre fog haszonbérbe adatni. Ugy nemkülönben az Elepi pusztán ugy nevezett Nyirő háton több hogjakban és kazlakban rakott nagyobb mennyiségű anya szénája f. hó 29-én a helyszínen mint szintén az Ohati pusztán ez idén termelt búza, rozs, árpa, zab, köles, csöstengeri termés ugyancsak a helyszínen f. hó 30-án tartandó árverésen fog eladatni.

(D. 215.) **Gyakornokul felvétetik:** Tóth Lajos Debreceni posztó- és férfi divat rak-tárba, egy jó háztól való ifju: értekezhetni vele e tárgyban Ceglédutcai börténében.

T O K A K

mesterkéltségek készítése.

Alólirt tisztelettel tudatja egy a helybeli mint a környéki t. c. közönséggel, hogy ő a híjános fogak helyett, finom angol vagy francia ércfogakat — aranya és platinába foglalva ujonnan behelyezhet. (Píegen in Paladium and Píipopotamus) angol s francia modor szerint tartósan kidolgozva. Továbbá a ferde, — ki s beálló fogakat rendezi, — a rosszakat tisztítja s javítja. Biztosítja egyszersmind az illető t. c. rendelkezőket, hogy legnagyobb szorgalmat fordítand arra, miként működése által tökéletes megelégedést nyerhessen, s mindezek mellett is legutányosb ár mellett szolgálhasson. Rövid ideig való itt mulatása alatt az illető t. c. rendelkezőket mielőbb elvárja — a piacon levő Rád Józsefféle házában szállásán. — Debrecen nov. 12. 1852.

(D. 211.) (2. 3.) Girand Ottomár.

(V. 140.) **Kedvező ajánlat.** (6. 6.)

Margitához másfél óra távolságra eső elzalogított csinos jó szágörökesség, az érmejéken, több földekkel, száraz malommal, két vizimalomhejvel, két curiával, épülettel, 18 zsellértelekkel, kerttel, korcsmával, szőlővel, szabad legelővel, szarvasmarha, juh, sertés tartási héjjal ellátva 6000 pengő forint kiváltás mellett 10 évre kiadatik felehaszonra, olyformán hogy a kiváltó fél a fent kitett összeget 10 év lefolyta alatt visszakapja mint tulajdonát. — Ez iránt értekezhetni a NVáradí tudakozó intézetben.

(V. 138.) **J u b o l t n y i t á s.** (2. 3.)
V. Olasziban.

Alulírtnak enzenel van szerencséje a t. c. nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint (Váradolasziban, ezeltű Lónyai, jelenleg Steinné aradosnyság 292. számú Nagyulcai házánál) egy igen jól rendezett

fűszer- és festékkereskedést

nyitott, melyhez a megkivántató mindenféle fűszerek, Olaszhonból, Ceylonból, Frankhonból hoztattak; különösen pedig ajánlja a t. c. közönség figyelmébe igen finom minőségű kávéit, cukrait, riskásait, nem különben hosszú és kerek olasz mogyoróit, valodí tiszta jamaicai rumot, s az ehez megkivántató tiszta ízü legjobb pecco- és imperial-theait. a legjobb minőségű francia tábla-olajt, finom krói és parmasan-sajtot, úgy szintén friss lipiai túró, török honszultán, koszorús és dalmátiai hordós fűgét, milly-, apollo- és belvedere-gyertyáit, mosdani és lötisztásra használni szokott szivacsait, továbbá ajánlja, a minden héten kétszer érkező szokott különös finomságú friss

bécsi sajtolt élesztőjét,

francia aszalt- és cukrozot gyümölcseit, úgy szintén olasz gesztenyét, narancsot, angolnát, heringet, valamint az annyira kedvelt malaga-szőlőt, valóságos veronai szálamit és bécsi csokoládé-raktárát, mindent a legutányosabb meghatározott árban, nagy és kisebb részletekben.

Különösen ajánlatnak még: valóságos tokaji, ruszti, mènesi és muskatály-, aszuszöld-, nemkülönben vilányi és budai vörös, neszemélyi és somlyai fehér borok, ugyszintén champagnei is; különbféle bellöldi, angol, francia és hollandi, író-, levél- és rajz-papírok; valodí chinai tuschok és tschfestékek, mindenféle író- és rajzó-eszközök stb. Rössler I. K.

(D. 213.) **Két ló, szerszámostól,**
és

egy festett könnyű-szekér,

együtt, vagy bármelyik külön is eladó, Debrecenben Széputcán 2171-ik sz. alatti háznál.

(V. 156.) **Kiadó bört és lak.** (2. 3.)

V. Olasziban a köhídnál Nájmanféle lak s szeglet bört, 3 szobával, konyhával, pincével, padlással, kuttal ellátva minden órá kiadó, szinte egy más kiadó bört is van Kis-piacon Matulai ház alatt. Értekezhetni iránta a NVáradí t. intézetben.

(D. 210.) **Bor és hegyi szőlő.** (2. 2.)

Néhány Németh József csödtömögéhez tartozó Nagykányai szőlőnek 433 kis csebet és 4 kantát évvel folyó évi termése a' helyszínen most folyó novem-ber hónap 23-án délelőtt 9 órakor, valamint azt kivételleg maga a' szőlő is alatta levő épületekkel, pincékkel és szüretelő edényekkel együtt árverésen elfognak adani. Kelt Debrecenben nov. 9. 1852.

A' csödtömeg v'álasztmány.

(V. 154.) **Eladó ház** (2. 3.)

Várad-Ujvárosan, Kiscepe utcán 126-ik szám alatt egy jó karban levő kőház több szobákkal, kamarával, konyhával, pincével, istálloval, sertes öllal, kertel, kuttal, tágas udvarral ellátva minden órán eladó; értekezhetni a' fertint szám alatt.

Mi az ujtság?

— Debrecen nov. 19. Veszter Sándor, jeles táncművész tegnap érkezett levele következtében csakugyan okvetlen megerkezend, és december hó 10-én kezdendi táncantításait. Az illetők addig is jelenthetik magukat Ceglér utcán 2579-ik sz. alatt, egyszersmind a' tudakozó intézetben is, mert a' később jelentkezők az első hónapban többé fel nem vételnek.

— Nagyvárad, nov. 11. Társas életünk sokáig pangásban volt, mig nem a' már rég ide készülő nagyszerűnek kikürtölt arad-kolozsvári egyesült dalszintársulat egyikét körébe fogadta; e' hó 6-kán kezdé meg előadásait, „Marianna” ismeretes francia drámával — sajnos — de türes színház előtt. — Marianna és Victor szerepei jól sikerültek, de ilyen társulattól minden egyes 's kisebb szerepeket jól betöltve, 's elődva vártunk. — Marianna — Jánosiné — már ezelőtt is szerepelt színpadunkon, minden esetre jó — 's kedves színésznő, hangját néhol jó lenne ha korlátozná, kivált az örömmérzelmek kitörésénél. Victor Molnár, szép külsejű, kedves hang 's tehetségdus fiatal színész; itt kezdvén meg pályáját ezelőtt két évvel, most haladását távolléte óta bemutatandó földieinek, e' szerepben lépett föl, zajos tapsokkal fogadtattott; örömmel láttuk, hogy két évi távollét alatt, az erdélyi színpadokon szépen előre haladt, csak előre a' cél felé, fiatal barátunk, ön 's az ifj. Lendvai, önök reményei színészetünknek, 's önök, a' támasz-oszlopok kidömlével, pályájokon a' babérok kiküzdésében már elfáradt, előre-

gedett művészek helyettesei. Sajnáljuk, hogy nem soká láthatjuk színpadunkon fiatal földinket, mert mint hallók, Debreceben szándékszik a' Csabai-féle társulathoz. — Feltűnő a' közönség részvétlensége, e' nagy 's mondhatni jó társulat iránt, de nem hiszszük, hogy könyvtárukban ne találának oly darabokra, miket vagy nem sokszor, vagy nem is adtak itt, nem pedig „Choissi kisasszony” „Jól őrzött leány” „Norma” egy része. Elő a' jó drámákkal, ujjabb 's egész, nem fél művekkel, 's bizonyosan nem játszanának üres falaknak.

— A' Keglevich gróf féle sorshuzásban közelebb nyertek: 14,000 forint., 21,679. sz. 25,000 forint. 28755, 59,538. sz. 500 forint, 24940, 25,358, 50,304. sz. 200 forint, 24,873, 25,113, 28,493, 42,664, 58,261, 57,529, 66,801. sz. 50 forint, 6,754, 6,835, 10,336, 15,838, 19,851, 33,702, 58,361, 52,299, 60,018, 62,315. sz. 30 forint.

— Pesten e' napokban igen regényes gutatás történt: egy 51 éves kalapos, menyasszonyát meglátogatván, midőn estefelé hazatért, arjától így szólítaték meg: „aztán hónap pontosan megjelenjél ám az esküvőre.” — Hogyne, hisz addig csak meg nem halok, — felelt tréfásan a' kalapos, 's azon pillanatban halva rogyott le.

— Egy 15 éves leánykától azt kérdezték a' próbatélen, hogy mi legszükségesebb az életben? „Házasság” felelt pirulva a' kis ártatlan.

— Egy színész társaság, melyet a' közönség nem pártolt, a' városi hatóság által felszólított, hogy játszó a' szűkölködők javára. — Hisszen mindennap arra játsunk — választól őszintén az igazgató.

— Közelebb történt; egy nő bőlesőben fekvő gyermekét pár percc magára hagyá, midőn visszajött, magzatát régi helyzetében találá, azonban egy macska fektűd rajta. Az anya elhajta 's ravaszallott, 's karjaira akarta venni csecsemőjét, de az már halvány, hideg volt — a' macska megfojtá. Macskák miatt több ilyfom események 's öbelkiutyés-kák megvesztéségük következtében számos szerencsétlenségek történtek már. A' macska konyhába 's kamarába egerészni — a' kutya pedig az udvarra a' háztért őrzeni való. Értsenek rólla az illetők.

— Már most minden megeshetik! — ma holnap ha egy szép reggel kávézni akarunk menni, 's a' kávé asztalunkon tréfából megjelen, mindennapi eseménynek tartandjuk. Most már azt is kitárlták, hogy a' tengereken gyalog, sőt karonfogva lehet járni. Ausztráliában bizonyos Prieszte nevezetű tanár olyan készítményt csinált, melynek segítségével az Oceánon legbiztosabban sétálhatni, sőt a' gőzösökkel versenyt koreso-lyázhatni. A' próbát az ausztráliai aranybányák fel-

fedezésének évnapján teendi meg Prieste tanár ur és felesége egy gözhajó kíséretében. Meglehet hogy egy év mulva csibokozunk a Duna tetején, 's ha egy debreceni civis arra vetődik, mikor hazra megy, azt mondja, hogy vízi embereket látott. —

— N. helységben hivatalos jelentést tett a falubíró kerületi főszolgabírójának. A' főszolgabíró nem bírta kiszabizálni a' levéltartalmát. A' falubírót maga eleibe idéztette, 's e' szavakkal támadta meg: „világosabban írjon bíró uram, mert tudja meg, azt mondta Börne, hogy a' stilus maga az ember.“ Pár héttel azután a' falubíró meglátogatta a' főszolgabírót 's panaszosan szólt hozzája; Tekintetes uram — „No mi baj bíró uram?“ — „Hát biz én csak azt jötem jelenteni, hogy a' Tekintetes ur inassának Gyurinak igen rossz stilusa van.“ — „Hogyhogy bíró uram?“ — „Hát csak úgy Tekintetes uram, hogy ellopott vagy huszfont szalonnámát.

— Jelenleg Bécsben mulat cs. kir. tábornok Knesevich ur a' katonai hatatőrsegből. A' tisztelt tábornok ur ezelőtt épen 40 évvel — 1812-ben, midőn Horváthország egy része francia hatalom alatt volt, francia szolgálathban levén részt vett Napoleon oroszországi táborozásában, jelen volt Moskauban valamint részt vett az onnani visszatérésben és a' Berezinán átmenetelben — szóval e' borzasztó viszályulást kiállván, az abból fennmaradott, 's ma élő kevesek közé tartozik. Azon táborozás elején strázsamester volt, 's Napoleon által léptetett elő hadnagygyá. Miatán az ausztriai udvar a' francia császár ellen nyilatkozott, a' tábornok az ausztriai szolgálatbalépett, 's a' császári hadsereg egyik kitűnő tagja.

É l e t e m .

Villámokkal enyelgő szirttetőkéről
Rohanó patak az én életem...
Felhő borongás, sasok vijjogása,
Halálmadarak játszanak velem. —

Elátkozott sziklák setét hazája,
Hol vihararccal jár a' gyűlölet, —
Fellartóztatni e' szilaj patakot.
Meddig fogja még rideg kebeled?!

Gátról sziklára botlom, arra, erre,
Tépett habokkal vad moraj között...
Setét beszéddel, melynek zenéjébe
Egy elkárhözott lelke költözött.

Nincs egy szelid völgy, melyen elpihenjek;
Itt ott fakad utamban egy virág...
'S zengő habokkal midőn átölelném —
Egy hitvány tőke utamból kivág!

Üdv és remény egy percben oszlanak szét
Keblem fölött... miként a' buhorék,
Mely a' belételemekzett szellővel,
Midőn elhunyt, legszebben akkor ég.

Egy két hervadt levél szállong felettem!
Kinek virága nincsen, jó az is — —
De lelkem mélyén sok sebem virága,
Mint a' patak fenekén a' kavics. —

Rohanj rohanj, kösziklák bujdosója,
Elvadult patak, fájó életem!
Nem a' folyónak sorsa a' te pályád,
Mely egy tengerbe hempelyg csendesen...

Lettél: hogy fájdalmidnak hangot adva,
Gyönyört adj másnak, és ne lelj magad...
... Magas szikláról hullj a' semmiségbe,
Magas szikláról magas esésébe —
A' zuhatag is legszebb hangot ad..... —

Piaciár, váltó gar.	Debrecen	N. Várud	Miskolc
	Nov. 16. középar	Nov. 17. középar	Nov. 10. középar
Tiszta buza	320	320	350
Kétszeres	280	240	310
Rozs	240	200	300
Árpa	180	160	200
Zab	150	120	160
Tengeri	150	170	150
Köles	240	—	—
Köles kása	—	480	450
Szalonna mázsa	42—56 fr.	—	70 fr.

